

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

«Եւ սրբեսցէ իւր ժողովուրդ սեպհական,
նախանձաւոր գործոց բարութեան»
(Տիտ. Բ. 15):

Անցնող 2015 թվականը Հայոց Եկեղեցու եւ Հայ ժողովրդի համար նշանավորվեց Հայոց Մեծ Եղեռնի հարյուրամյա տարելիցի ու համաժողովրդական հիշատակությամբ: Անհերքելի է, որ հարյուրամյա հիշատակության չեմին հասարակության մեջ առաջացան բազմաթիվ հակասական ու իրարամերժ զգացմունքներ, Սրբոց նահատակաց նվիրական մասունքների ու պաշտելի սրբապատկերի կողքին առկա էր նաեւ արդար հատուցման ու պատժի պահանջը, հարյուրամյա հիշատակության դարավոր դարձող պատմության մեջ նորաբողբոջ կերպով հասունանում էր թուրքական հասարակությանն ու առաջադեմ քաղաքացիներին ուղղված կոչը՝ ճանաչելու եւ անկեղծորեն դատապարտելու իրենց նախնիների գործած սարսափելի ոճիրը:

Իհարկե, սրանք այսօր՝ 2016 թ. առաջին ամսվա ավարտին արձանագրումներ են, Սուրբ Ծննդյան նորոգող լույսի ներքո խորհրդածություններ: Ինչպես ասում են՝ պատմությունն անցավ, սակայն անցյալն անցած չէ... Սրբոց նահատակաց բարեխոսությունն այսօր առավել քան իմաստավորվում է Պողոս առաքյալի պատգամով. «Որ ետ զանձն իւր վասն մեր, զի փրկեսցէ զմեզ յամենայն անօրենութենէ, եւ սրբեսցէ իւր ժողովուրդ սեպհական, նախանձաւոր գործոց բարութեան» (Տիտ. Բ. 14-15): «Փրկել»-ու եւ «սրբել»-ու փրկչական տնօրինությունները 2016 թվականի նոր էջերին սփռվող պատգամն են, Բեթղեհեմյան աստղի տարածած լույսը Հայոց բազմահազարամյա անդաստանի՝ ոլոր-մոլոր ընթացող կածաններին ու ճանապարհներին: Ոչ մի ազգ իր գործած ոճիրն ու ցեղասպանությունը չի ընդունի, չի ապաշխարի անկեղծ ու արդար ոգով, եթե իր առջեւ չունենա իր զոհի բոլորովին այլ՝ պայծառացած նոր մի կերպար: Այլ խոսքով՝ թուրքական առաջադեմ եւ նույնիսկ ամենածայրահեղ ազգայնամոլ տարրերը

երբեք չպիտի խոնարհվեն Արդարություն մեծ կշիռի առաջ, եթե այդ նժարներից մեկի վրա չլինի Աստծո սեփական, սրբված ու փրկված ժողովուրդ լինելու անսասան զգացումը, իսկ մյուսին էլ՝ մեր սուրբ նահատակների քրիստոսանման վարքն ու վկայությունը: Միայն Հոգեպես, բարոյապես եւ մտավորապես վերափոխված իրականությունն է, որ, Բեթղեհեմյան աստղի օրինակով, դեպի իրեն է ձգում թե՛ պարզամիտ հովիվներին, թե՛ գիտություն աստղ հասկերով շփացած իմաստուն մոգերին եւ թե՛ նույնիսկ իրենց իշխանության վրա ամուր կանգնած բռնակալներին: 2016 թվականը մեր Հոգեւոր-ազգային վերածնունդի առաջին էջն է, որի վրա թափվող մեկանն ու տողերը ներծծված են մահը հաղթանակած եւ Տեր Հիսուս Քրիստոսի հետ թագավորող մեր սուրբ նահատակների արյամբ: Կարող ենք մենք այդ գիրքն իր ավարտին հասցնել՝ միշտ ու հարատեւ այն լցնելով նահատակաց սուրբ արյունով ներշնչված գրչի շեշտակի հարվածներով, սա կլինի կարեւոր մի խրատ ու պատգամ՝ Աստվածհայտնության տոնի ոսպնյակի ընդմեջին: Հավատացե՛ք, երբ ավարտենք մեր Հոգեւոր-բարոյական համազգային վերափոխման գիրքը, երբ դրա վերջին էջն իսկ փակելիս դեռ շարժուն ու կենսունակ լինի մեր ներկայի գրիչը, այդժամ միայն ոճրագործներն ու ցեղասպանները կկարգան այն իբրեւ մի սրբազան գիրք, իբրեւ իրենց իսկ դատավճիռ ու մեղադրական: Քրիստոսի Սուրբ Ծննդյան հիշատակության օրվա ճաշու այս ընթերցվածը բացում է փրկչական նոր տարին, երբ ժամանակագրական կարգով ետեւում է մնացել 100-ամյա հիշատակությունը Հայոց Մեծ Եղեռնի, իսկ տեսլական ու լավատեսական կարգով՝ դեռ առջեւում է Սրբոց նահատակաց սրբադասման Հոգեւոր պատգամի իրագործման ճանապարհը՝ դառնալ փրկված ու սրբված ժողովուրդ՝ զերծ ամեն տեսակ անօրինություններից ու նախանձախնդիր՝ բարի գործերի: Վերաթեւորման առավել շահեկան որեւէ այլ միջոց չկա, քան ազգովի լծվել ու ոգի ի բռն իրականացնել այս մեծագույն առաքելությունը:

Տիրոջ ծննդյան օրհնաբեր հիշատակությունը մեզ թելադրում է նրա սրբերի ու նահատակների անձի մեջ տեսնելու Աստվածհայտնության մեծագույն նպատակը՝ համայն մարդկությանը դարձնել Աստծո սեփական ժողովուրդ: Թերեւս Հայոց պատմության մեջ չկա նմանատիպ մեկ այլ իրադարձություն, երբ ապրված խորը ցավն ու հոգեկան դժոգակ, հաճախ սերնդեսերունդ փոխանցվող կարծրատիպերը հաղթահարվում են դեպի մեկ այլ՝ Հոգեւոր ու աստվածային աշխարհ անցնելու անկեղծ իղձով ու վճռակալությունով: 2015-ից հետո եկող տարիները պատմության ու նախախնամության կողմից մեզ տրված լավագույն առիթն են, իրադարձությունը՝ իրերն ու դեպքերն իրենց դարձին՝ նախնական ու օրինական վիճակին բերելու:

Շ.Վ.